

รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสร็จสิ้นลงแล้วภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก ซึ่งการประชุมในครั้งแรกนี้ถือเป็นพิธีการที่สำคัญที่สุดของรัฐสภาเนื่องด้วยพระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาสมัยสามัญทั่วไปครั้งแรกด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระรัชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์ มาประกอบรัฐพิธีก็ได้ ดังนั้น การเรียกประชุมรัฐสภาในครั้งแรก หรือที่เรียกว่า รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาที่พระมหากษัตริย์ จะเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธี จึงถือเป็นพิธีการหนึ่งที่สำคัญและเป็นเหตุการณ์อันทรงเกียรติที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่โบราณของประเทศไทย ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

รัฐพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญรัฐ และเปิดประชุมสภา

๑. ความหมายและความสำคัญ

รัฐพิธี หมายถึง งาน หรือพิธี ที่รัฐบาลกราบบังคมทูลขอพระมหากษัตริย์คุณเพื่อทรงรับไว้เป็นงานรัฐพิธี มีหมายกำหนดการซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีหรือจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธาน โดยมีคณะบุคคลฝ่ายรัฐที่เป็น “แม่งาน” เฝ้ารับเสด็จในความหมายของรัฐ

พิธีเปิดประชุมรัฐสภา รวมความถึง สภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทน พุฒิสภา สภาร่าง รัฐธรรมนูญ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งมีชื่อแตกต่างกันไปตามรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ย่อม บ่งบอกได้ว่า “รัฐ” เป็นฝ่ายดำเนินการ โดยมีพระมหากษัตริย์ หรือพระราชทายาท หรือผู้แทน พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นองค์ประธานเพื่อเป็นการพระราชทานพระบรมราช วโรกาสให้ผู้แทนของปวงชนชาวไทยเข้าเฝ้าฯ อย่างเป็นทางการ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ รัฐพิธีเปิด ประชุมรัฐสภา ถือว่าเป็นพิธีการที่สำคัญที่สุดของรัฐสภา ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๘ ว่า “พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุม รัฐสภาทรงเปิดและทรงปิดประชุม” และตามมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง “จะเสด็จพระราชดำเนิน มาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยสามัญทั่วไปครั้งแรก คือภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก ด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชทายาท ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือ ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์มาทำรัฐพิธีก็ได้”

๒. ความเป็นมาของรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

รัฐพิธีเปิดประชุมสภาเริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๖ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จาก ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขซึ่งหากพิจารณาย้อนไปถึงก่อน การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ พบว่าเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง สภากรรมการองคมนตรีขึ้นและสภา กรรมการองคมนตรีนี้ได้เปิดประชุมครั้งแรกในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๗๐ จะ เห็นได้ว่าพระราชพิธีอันเกี่ยวกับการ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ไปทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุม สมัชชาแห่งชาติ เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๙

ปกครองบ้านเมือง ซึ่งถือเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยตรง แม้ว่าพระองค์จะไม่ได้ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดประชุมด้วยพระองค์เอง แต่ได้พระราชทานพระราช คำรัสให้เจ้าพระยามหิธร ราชเลขาธิการ อัญเชิญไปอ่านในการเปิดประชุมตั้งพระราชดำรัสตอน หนึ่งว่า “ท่านย่อมทราบแล้วว่าตำนานของกรุงสยามตั้งแต่โบราณกาลมาการปกครองประเทศ ย่อมอยู่ในพระราชอำนาจอันสิทธิ์ขาดของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินพระองค์เดียว แต่เมื่อบ้านเมือง เจริญขึ้น มีราชการมากขึ้น สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินก็ได้ทรงตั้งแต่งผู้ที่ทรงวางพระราชหฤทัยเป็น เสนาบดี ให้บังคับบัญชากระทรวง ทบวงการต่าง ๆ เพื่อปลดเปลื้องพระราชภาระ” ต่อมาเมื่อ

เปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ ในขณะที่ยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับรัฐพิธีเปิดประชุม ได้อาศัยราชประเพณีที่ถือปฏิบัติมาใช้ในการเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ โดยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชกระแสรับสั่งให้เจ้าพระยามหิธร เสนาบดีกระทรวงมหรทรร อัญเชิญไปอ่านเปิดการประชุม ความว่า “วันนี้ สภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมเป็นครั้งแรก นับว่าเป็นการสำคัญอันหนึ่งในประวัติศาสตร์ของประเทศอันเป็นที่รักของเรา ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านทั้งหลายคงจะตั้งใจที่จะช่วยกันปรึกษาการงานเพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศสยามสืบไป และเพื่อรักษาความอิสริยาภของไทยไว้ชั่วฟ้าและดิน ข้าพเจ้าขออำนวยการแก่บรรดาผู้แทนราษฎรทั้งหลายให้บริบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา เพื่อจะได้ช่วยกันทำการให้สำเร็จตามความประสงค์ของเราและของท่านซึ่งมีจุดมุ่งหมาย อันเดียวกันทุกประการเทอญ” จากความเป็นมาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระราชพิธีที่เกี่ยวกับการปกครองบ้านเมือง เช่น การเปิดประชุมรัฐสภานั้น ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบต่อกันมาแต่โบราณ เป็นราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา โดยพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานแก่สมาชิกรัฐสภา ถือเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสวัสดิมงคลที่สมาชิกรัฐสภาจะต้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชน และประเทศชาติอย่างสูงสุดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลาย ๆ ฉบับต่อมาบัญญัติเกี่ยวกับรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาไว้คล้ายคลึงกันตรงองค์ประธานผู้กระทำพิธีเปิดประชุมแต่สาระในการประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง เช่น ไม่ระบุชัดเจนว่าให้กระทำรัฐพิธีในการเปิดประชุมสมัยใด ซึ่งก็ได้อาศัยธรรมเนียมปฏิบัติ โดยกระทำรัฐพิธีเปิดประชุมทุกครั้งที่เป็นการประชุมสมัยสามัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒ เป็นต้น ส่วนรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มา เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้กระทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยสามัญประจำปีครั้งแรกภายหลังจากที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก” และมาตรา ๑๒๘ วรรคท้าย บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยทั่วไปครั้งแรก ตามมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่งด้วยพระองค์ เองหรือจะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์ มาทำรัฐพิธีก็ได้”

๓. รูปแบบของรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

ธรรมเนียมที่ปฏิบัติตั้งแต่แรกเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาจะกระทำ ณ ท้องพระโรงพระที่นั่งอนันตสมาคมเสมอ สำนักพระราชวังจะออกหมายกำหนดการเป็นงานเสด็จพระราชดำเนิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูตที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททุกคนแต่งกายเต็มยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาถึงพระที่นั่งอนันตสมาคม รถยนต์พระที่นั่งเทียบที่อัมพันจันทร์ด้านทิศตะวันตกฝั่งพระที่นั่งอัมพรสถาน เสด็จผ่านท้องพระโรงหลัง แล้วเสด็จขึ้นประทับเหนือพระที่นั่งพุดตานกาญจจินหาสน์ บนพระราชบัลลังก์ ภายใต้ต้นพญาลมहाเศวตฉัตรภายในพระวิสุตร ขณะที่มีผู้มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททั้งหลายรอเฝ้าฯ อยู่ที่ท้องพระโรงหน้า หน้าพระวิสุตร เมื่อประทับพระราชบัลลังก์เรียบร้อยแล้ว มหาเด็กรักรับ ชาวมานไชพระวิสุตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่งแตรมโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเมื่อสุดเสียงประโคมแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสเปิดประชุมรัฐสภา จบแล้ว มหาเด็กรักรับให้สัญญาณอีกครั้งหนึ่ง ชาวมานไชพระวิสุตร มีประโคมและสรรเสริญพระบารมีเช่นเดียวกับเมื่อเสด็จออก อันเป็นการสิ้นสุดของการเสด็จออกมหาสมาคมเพื่อทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา อย่างบริบูรณ์ด้วยพระราชอิสริยยศตามโบราณราชประเพณีของไทยโดยแท้จริง เมื่อรัฐพิธีสำคัญนี้ผ่านพ้นไปแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะได้เริ่มดำเนินงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่ โดยไม่ตกอยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และก่อนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะปฏิบัติหน้าที่ได้นั้น จะต้องปฏิญาณตนต่อที่ประชุมด้วยถ้อยคำว่า “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่าข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทุกประการ”

ในรัชกาลปัจจุบัน นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชอุทิศเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๓ เป็นการประชุมสมัยวิสามัญของรัฐสภา ที่น่าสังเกตคือเป็นรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาที่มีขึ้นภายหลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเพียงไม่กี่วัน หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อรับการรักษาจากแพทย์ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “**☐**โดยที่สุขภาพของข้าพเจ้าในเวลานี้ยังไม่สมบูรณ์ และยังคงต้องการรักษาพยาบาลจาก นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอยู่ ข้าพเจ้าจึงมีความจำเป็นต้องเดินทางกลับไปยังสวิตในสองสามวันข้างหน้า และจะได้กลับมาในเวลาอันสมควร ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านทั้งหลายจะได้ตั้งใจในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่บ้านเมืองและประชาราษฎร โดยตั้งมั่น

ในสามัคคีธรรม และพร้อมใจกันร่วมมือในการดำเนินการของรัฐสภา ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศอันเป็นที่รักของเราให้วัฒนา สถาวรสืบไป” ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ประทับภายในราชอาณาจักร คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นผู้กระทำรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา โดยสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาได้ปรับแต่งบัลลังก์ที่ประธานนั่งขณะประชุมเป็นที่ประทับของประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั่งอยู่ด้านหน้าบัลลังก์ ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ๓๓ ครั้ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้กระทำพิธีเปิดประชุมจำนวน ๖ ครั้ง คือ

๑. โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐
๒. โดยคณะอภิรัฐมนตรี ในฐานะคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐
๓. โดยคณะอภิรัฐมนตรี ในฐานะคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑
๔. โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานคณะอภิรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๙๒
๕. โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนชัยนาทนเรนทร ในฐานะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๙๓
๖. โดยพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๙๔

ผู้แทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่สามารถเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมได้ด้วยพระองค์เอง จึงทรงโปรดเกล้าให้ผู้แทนพระองค์มาประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมแทน ซึ่งมีเพียง ๔ ครั้งเท่านั้น

๑. โดยจอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๔๙๕
๒. โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชดำเนินเป็นผู้แทนพระองค์ ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
๓. โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเป็นผู้แทนพระองค์ ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙
๔. โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเป็นผู้แทนพระองค์ ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑

๔. รัฐพิธีครั้งล่าสุด

เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในรัฐพิธีเปิดประชุมสามัญทั่วไปครั้งแรกของรัฐสภา ณ พระที่นั่งอนันตสมาคมหลังจากนั้นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จออก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงยื่นหน้าพระแท่นพปลมहाเศวตฉัตร มหาดเล็กรัวรับ ชาวมานไชพระวิสูตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่ง แตร มโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อสุดเสียงประโคมแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมารในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสเปิดประชุมรัฐสภา “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจ แทนพระองค์ ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภาในวันนี้ การเรียกประชุมรัฐสภาครั้งนี้ ควรจะนับเป็นนิมิตหมายของการเริ่มต้นที่ดี ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศ นับแต่วาระนี้ไป รัฐสภาจะเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญข้าพเจ้าเชื่อว่า บรรดาสมาชิกแห่งสภาแห่งนี้ มีความสำคัญในชาติอยู่ด้วยกันทุกคน และต่างเล็งเห็นว่าสถานการณ์ต่าง ๆ อันเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติยังคงมีอยู่ตามที่ทราบกันแล้ว ภารกิจของท่าน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ที่จะต้องริบเร่งพิจารณาดำเนินการเพื่อฟื้นฟูเสถียรภาพทุก ๆ ด้านให้ประเทศชาติเป็นปึกแผ่น มั่นคง และร่มเย็นเป็นปกติสุข ดังนั้น การปรึกษา ตกลง หรือการอภิปรายปัญหาใดๆ ที่จะมีขึ้นในสภาแห่งนี้ จึงควรจะได้กระทำด้วยเหตุด้วยผลที่ถูกต้อง และด้วยความร่วมมือปรองดองกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์อันพึงประสงค์ คือความมั่นคง ปลอดภัยและความวัฒนาผาสุกของประเทศชาติและประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุด ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้วในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และขอให้ทุกท่านที่ประชุมร่วมกันอยู่ ณ ที่นี้ ประสบความสุข ความสวัสดิ จงทุกเมื่อทั่วกัน” จากนั้น มหาดเล็กรัวรับ ชาวมานไชพระวิสูตร ชาวพนักงานประโคมกระทั่ง แตร มโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินลงจากพระที่นั่งอนันตสมาคม ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

๕. สถิติรัฐพิธีและการเปิดประชุมครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ปัจจุบัน

สภาชุดที่	รัฐพิธี	เวลา	ประชุมครั้งแรก	เวลา	ห่างจากรัฐพิธี
ชุดที่ ๑๘ นายชวน หลีกภัย	วันจันทร์ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๕	๑๖.๔๐ - ๑๖.๔๕ น.	วันอังคาร ๒๒ กันยายน ๒๕๓๕	๐๙.๓๕ น.	๑ วัน
ชุดที่ ๑๙ นายบรรหาร ศิลปอาชา	วันจันทร์ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘	๑๖.๔๐ - ๑๖.๔๕ น.	วันจันทร์ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘	๑๗.๔๐ น.	๑.๐๐ ชั่วโมง
ชุดที่ ๒๐ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ	วันเสาร์ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๙	๑๗.๓๕ - ๑๗.๕๐ น.	วันเสาร์ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๙	๑๙.๐๕ น.	๑.๓๐ ชั่วโมง
ชุดที่ ๒๑ พตท. ทักษิณ ชินวัตร	วันอาทิตย์ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔	๑๗.๔๐ - ๑๗.๔๕ น.	วันจันทร์ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔	๐๙.๕๕ น.	๑ วัน
ชุดที่ ๒๒ พตท. ทักษิณ ชินวัตร	วันศุกร์ ๔ มีนาคม ๒๕๔๘	๑๗.๓๗ - ๑๗.๔๓ น.	วันจันทร์ ๗ มีนาคม ๒๕๔๘	๐๙.๓๐ น.	๑ วัน
ชุดที่ ๒๓ นายสมัคร สุนทรเวช	วันจันทร์ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑	๑๖.๓๐ - ๑๖.๓๒ น.	วันอังคาร ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑	๐๙.๓๐ น.	๑ วัน
ชุดที่ ๒๔ นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔	๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๒ น.	วันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔	๐๙.๓๖ น.	๑ วัน

